

บทความวิชาการ

คุณภาพการศึกษาของประเทศไทย: ไบนไปไม่ถึงฝัน?

ผศ.กาญจนา จันทระประเสริฐ

ปัญหา คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันนั้น กล่าวได้ว่ายังมีอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโดยตรง และปัญหาแฝงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งทุกปัญหาล้วนส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากการเปิดเผยของนายสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ถึงผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษารอบสอง พ.ศ.2549-2551 ดังนี้

ผลการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นปฐมวัย

มีสถานศึกษาเข้ารับการประเมิน 20,184 แห่ง ผ่านการรับรอง 16,229 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 80.41 และไม่ผ่านรับรอง 3,955 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 19.59 โดยโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) เข้ารับการประเมินทั้งหมด 430 แห่ง ผ่านการรับรองในอัตราสูงสุดคือ 408 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 94.88 สังกัดเทศบาลเข้ารับการประเมิน 403 แห่ง ผ่านการรับรอง 372 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 92.31 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) เข้ารับการประเมิน 1,254 แห่ง ผ่านการรับรอง 1,125 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 89.71 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ประเภทโรงเรียนสาธิต เข้ารับการประเมิน 9 แห่ง ผ่านการรับรอง 8 แห่ง คิดเป็น

ร้อยละ 88.89 และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เข้ารับการประเมิน 18,088 แห่ง ผ่านการรับรอง 14,316 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 79.15

ผลการประเมินคุณภาพภายนอก

ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

มีสถานศึกษาเข้ารับการประเมินทั้งหมด 22,456 แห่ง ผ่านการรับรอง 17,892 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 79.68 โดยโรงเรียนสังกัด กทม. เข้ารับการประเมิน 435 แห่ง ผ่านการรับรองสูงสุดคือ 417 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 95.86 สังกัดสกอ. ประเภทโรงเรียนสาธิต เข้ารับการประเมิน 14 แห่ง ผ่านการรับรอง 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 92.86 สังกัดเทศบาลเข้ารับการประเมิน 421 แห่ง ผ่านการรับรอง 375 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 89.07 สังกัด สช. เข้ารับการประเมิน 1,048 แห่ง ผ่านการรับรอง 933 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 89.03 และสังกัด สพฐ. เข้ารับการประเมิน 20,538 แห่ง ผ่านการรับรอง 16,154 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 78.65

☞ ผลการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา

ในจำนวนสถานศึกษา 199 แห่ง จากทั้งหมด 258 แห่ง มีสถาบันอุดมศึกษาผ่านการรับรอง 185 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 92.97 ไม่ผ่านการรับรอง 5 แห่ง และรอการพิจารณา 9 แห่ง แบ่งเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 13 แห่ง มหาวิทยาลัยของรัฐ 12 แห่ง และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 5 แห่ง ผ่านการรับรองทั้งหมด มหาวิทยาลัยเอกชนผ่านการรับรอง 46 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 85.18 ไม่ผ่านการรับรอง 3 แห่ง และรอการพิจารณา 5 แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผ่านการรับรอง 38 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 95 รอการพิจารณา 2 แห่ง สถาบันเฉพาะทางผ่านการรับรอง 56 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 98.25 รอการพิจารณา 1 แห่ง และวิทยาลัยชุมชนผ่านการรับรอง 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.33 ไม่ผ่านการรับรอง 2 แห่ง และรอการพิจารณา 1 แห่ง

สำหรับผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษา 549 แห่ง จากทั้งหมด 808 แห่ง ได้ผ่านการรับรอง 463 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 84.33 ไม่ผ่านการรับรอง 59 แห่ง และรอการพิจารณา 27 แห่ง แบ่งเป็นวิทยาลัยของรัฐผ่านการรับรอง 301 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 89.85 ไม่ผ่านการรับรอง 23 แห่ง รอการพิจารณา 11 แห่ง โรงเรียนอาชีวะเอกชนผ่านการรับรอง 121 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 73.78 ไม่ผ่านการรับรอง 32 แห่ง รอพิจารณา 11 แห่ง และวิทยาลัยสารพัดช่างผ่านการรับรอง 41 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 82 ไม่ผ่านการรับรอง 4 แห่ง และรอพิจารณา 5 แห่ง

นายสมหวัง ได้สรุปและให้ความเห็นว่า ผลการประเมินรอบสองในเบื้องต้นนี้ สถานศึกษาในระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร และเทศบาลผ่านการรับรองมาตรฐานสูงถึงร้อยละ 90 รองลงมาเป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและโรงเรียนสาธิต ในขณะที่สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานผ่านการรับรองน้อยที่สุดและสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองและรอการพิจารณาส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังเกตได้ว่า โรงเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน และอยู่ในพื้นที่ห่างไกลควรแก้ปัญหาโดยทำให้โรงเรียนขนาดเล็กมีขนาดใหญ่ขึ้น ด้วยการจัดกลุ่มโรงเรียนและให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาช่วยดูแลให้ความอุปถัมภ์

ส่วนระดับอาชีวะและอุดมศึกษา ปัญหาที่พบคือครูอาจารย์ขาดคุณภาพและคุณวุฒิ โดยระดับอาชีวะพบว่าร้อยละ 74 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ที่เหลือเป็นลูกจ้างชั่วคราวและส่วนหนึ่งยังมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี สถาบันระดับอุดมศึกษาหลายแห่งมีอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาเอกไม่ถึงร้อยละ 20 แต่มีอาจารย์พิเศษจำนวนมาก ซึ่งทำให้การจัดการเรียน

การสอนไม่ต่อเนื่อง อาจส่งผลให้การผลิตบัณฑิตไม่ได้คุณภาพ และนายสมหวังยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่าต้องเป็นหน้าที่ของต้นสังกัด ที่ต้องหาทางเยียวยาและส่งเสริมสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานชั้นต่ำให้ได้คุณภาพและมาตรฐานโดยด่วนโดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา และอาชีวศึกษาที่กำลังจะเปิดสอนระดับปริญญาตรี ควรต้องผ่านการประเมินในระดับดีมาก ไม่เช่นนั้นจะส่งผลให้การผลิตบัณฑิตไม่ได้คุณภาพและมาตรฐานซึ่งจะไม่ยุติธรรมกับผู้เข้าเรียน

เมื่อพิจารณาว่าสาเหตุใด ที่ทำให้การศึกษาไทยไม่เดินไปสู่การศึกษาอย่างมีคุณภาพอย่างที่คุณหลายฝ่ายคาดหวังไว้ พบว่าปัญหานั้น มาจากองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ *ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน และนักเรียน* ในที่นี้จะกล่าวถึงตัวอย่างปัญหา ที่ถูกนำเสนอทั้งในรูปแบบบทความงานวิจัย การนำเสนอในการประชุมวิชาการ หรือการสัมมนาหลายครั้งแต่ก็ยังไม่มีความเห็นตรงกันที่เป็นรูปธรรมได้ ดังนี้

ปัญหาด้านผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นตัวจักรสำคัญในการบริหารจัดการศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลว ดังนั้นภาระหน้าที่อันสำคัญคือ การบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ มีทักษะความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์เป็นธรรม โปร่งใส เป็นแบบอย่างที่ดี อันจะส่งผลให้ได้รับความศรัทธา นำเชื่อถือจากครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคนในชุมชน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีสมรรถนะหรือศักยภาพทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ความสามารถในการบริหารจัดการ และความรู้ความเข้าใจแนวทางการบริหารงานและการจัดการศึกษา (วิรัตน์

รัตน์มณี :2550) เพื่อบริหารจัดการสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จสมดังเจตนารมณ์ของรัฐ-ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 6 ที่ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (วิรัตน์ รัตน์มณี :2550) จากเหตุผลตามที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้มีผลสำคัญต่อการดำเนินการจัดการศึกษา พัฒนาระบบการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม เป็นผู้ที่ต้องแสวงหาวิธีการที่ดีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อการจัดการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นไปด้วยดีที่สุด ด้วยการใช้หลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 9 มาบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งถ้าผู้บริหารสถานศึกษาใดขาดหลักธรรมาภิบาลก็จะส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษา

ปัญหาด้านครูและบุคลากร

ปัญหาของคนกลุ่มนี้ถือว่าเป็นปัญหาที่ถูกหยิบยกขึ้นมว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้คุณภาพการศึกษาของไทย ไม่สามารถก้าวไปข้างหน้าอยู่บ่อยครั้ง ปัญหาที่พบเสมอคือ

1. ภาระงานและคุณภาพของข้าราชการครู

นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของไทยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านครู เช่น สมหวัง พริยานุวัฒน์และคณะ (2539) อัครศิริ ธรรมโชติ และวรภัทร ชัยเลิศ (2539) อมรวิรัช นาคธรรมพ (2539) กล่าวไว้ว่า สภาพครูเป็นเครื่องชี้วัดที่สำคัญที่บ่งบอกว่าโรงเรียนนั้นๆ จะ "ไปได้ไกล" เพียงไร ปัญหาเกี่ยวข้องกับครูอาจแยกเป็น 2 ประเด็น ประเด็นแรก คือ "ปัญหาเชิงคุณภาพ" เป็นปัญหาในเรื่องวุฒิความรู้ของครูกับวิชาที่สอน ทำให้เกิดความขาดแคลนจำนวนครู โดยเฉพาะสายวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ผลที่ตามมาคือการใช้ครูอย่างไม่เหมาะสมและไม่ตรงตามคุณสมบัติหรือสาขาที่ครูได้รับการฝึกฝนมาเป็นสาเหตุของการขาดครูคุณภาพ ประเด็นที่สองคือ "ปัญหาเชิงปริมาณ" เป็นเรื่องของการจัดสรรภาระงานของครู (ศูนย์สำรวจและวิจัยทางการศึกษา:2542) เป็นประเด็นที่ถูกนำมาพูดถึงค่อนข้างมากแทบทุกกรณี ในฐานะปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูหลายโรงเรียนประสบปัญหาครูไม่พอ ทำให้ครูบางคนต้องสอนสัปดาห์ละ 20-30 คาบ ในประเด็นนี้ทำให้โรงเรียนเผชิญปัญหา "เชิงบริหาร" ในแง่ที่จะต้องจัดลำดับความสำคัญระหว่างงานสอน อันเป็นหลักกับสิ่งที่เรียกว่า "งานแฝง" หรือ "งานนอก"

2. หนี้สินของข้าราชการครู

ปัญหาหนี้สินของครูเป็นปัญหาที่จะถูกหยิบยกมาพูดถึงเมื่อถึงวาระการหาเสียงของฝ่ายการเมืองทุกครั้ง แต่ก็ยังไม่มีแนวทางปฏิบัติให้เกิดการแก้ปัญหาได้อย่างจริงจัง สถานการณ์ของครูในปัจจุบัน ทำให้ต้องตั้งคำถามว่าวันนี้ครูกำลังมีปัญหาวิกฤตอัตลักษณ์ (Crisis of Identity) หรือไม่ แต่เดิมสังคมไทยมีความชัดเจนว่า ครูเป็นบุคคลที่ได้รับการยกย่อง เชิดชู เป็นที่เคารพกราบไหว้และบูชา ครูจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับหลากหลายอาชีพของคนไทย โดยผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ในสาขาอาชีพเหล่านั้น จะถูกเรียกว่า "ครู" เช่นเดียวกันเราจึงเห็นบุคคลหลายสาขาอาชีพ มีพิธีไหว้ครู ซึ่งจัดเป็นพิธีกรรมสำคัญ ในสังคมปัจจุบันภาพของครูเปลี่ยนไปเนื่องจากหันไปหาสิ่งที่เป็นวัตถุนิยมมากขึ้น จากครูที่ใช้ชีวิตอย่างพอเพียงเป็นแบบอย่างให้กับผู้อื่นกลับกลายเป็นแข่งขันกันแสดงออกถึงความเป็นเจ้าของวัตถุนิยมทั้งหลาย เช่นบ้านหลังใหญ่โต รถยนต์หรูราคาแพง ครูทุกวันนี้จึงเป็นเพียงข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างที่มีหน้าที่รับจ้างสอนหนังสือ มาทำงานตามเวลาเพื่อได้รับผลตอบแทนคือ เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าสอนพิเศษ แต่ปรากฏว่า รายได้ครูไม่พอกับรายจ่าย ทำให้เป็นหนี้เป็นสิน ครูต้องหารายได้พิเศษ ทั้งทำงานนอกเวลา อาชีพเสริมต่างๆ จนถึงระบบการขายสินค้าแบบขายตรง ทุกรัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศ พยายามจะแก้ปัญหานี้หนี้สินของครู ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนโยบายหาแหล่งทุนให้ครูกู้ยืม

เป็นการก่อหนี้ก้อนใหม่เพื่อใช้หนี้ก้อนเดิม แต่ยังไม่เห็นเจตจำนงทางการเมืองในการพัฒนาครูให้มี ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาการดำเนินชีวิตที่ ถูกต้อง บางรัฐบาลพูดถึงรูปแบบแต่ไม่เห็นความ ชัดเจนของเนื้อหาและกระบวนการปัญหาหนี้สิน ของครู จึงยังเป็นปัญหาระดับชาติกันไป ในอนาคตอาจจะต้องถูกหยิบยกมาเป็นวาระแห่งชาติ ก่อน จึงจะมีแนวทางแก้ปัญหาที่เป็นได้

ปัญหาด้านผู้ปกครองและชุมชน

ความเกี่ยวเนื่องผูกพันกันระหว่างชุมชน หรือบ้านกับโรงเรียนดำเนินมาช้านาน ในปัจจุบัน บทบาทดังกล่าวยังมีความสำคัญมากขึ้น เมื่อมีการ กล่าวถึงในมาตรฐานการศึกษาของกระทรวงศึกษา- ธิการและมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสำนัก งานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) โดยได้ระบุมาตรฐานและตัวบ่งชี้ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้บัญญัติ สารที่ เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษา ไว้ นอกจากนี้ยังมีผู้เปรียบเทียบชุมชนกับโรงเรียน ว่า โรงเรียนเปรียบเสมือนต้นไม้ ชุมชนเปรียบ เหมือนพื้นดิน ยิ่งดินมีคุณภาพดีเพียงใด ก็ย่อม ทำให้ต้นไม้เติบโตได้เร็วแข็งแรง มีลำต้น กิ่งก้าน ใบ และผลที่ดี มีอายุยืนยาว นอกจากนี้ต้นไม้ยังช่วย

ยึดดิน ให้ติดอยู่ด้วยกันไม่ล้มไปง่าย ๆ และในขณะ เดียวกันพื้นดินจะมีคุณภาพ ก็เนื่องจากเมื่อต้นไม้ เติบโตมากขึ้น ใบ ดอก ผลที่แก่จัดร่วงหล่นลงบน พื้นดิน กลายเป็นปุ๋ยในดินให้ประโยชน์กับต้นไม้ ต่อไปอีกเช่นกัน ฉะนั้น ต้นไม้และพื้นดิน ต้องพึ่งพา อาศัยกันฉันใด บ้านกับโรงเรียนก็ต้องพึ่งพาอาศัย กันฉันนั้น (บุญจันทร์ สีสันต์ : 2550)

บุญจันทร์ สีสันต์ (2550) ได้สรุปปัญหา และอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ จัดการศึกษาของโรงเรียนดังนี้

1. ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่าง ครูและ ผู้ปกครองที่ยึดติดกับความเคยชินเดิม ซึ่งเป็น ความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียม ความไม่คุ้นเคย ระหว่างผู้ปกครองและครู การขาดการจัดสภาพ แวดล้อมที่กระตุ้นให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกมี ส่วนร่วม

2. การขาดการสื่อสารเชิงข้อมูลในความ เคลื่อนไหวของนโยบายโรงเรียน ทำให้ผู้ปกครอง ไม่รับรู้และไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างที่เป็น

3. การบริหารจัดการเวลาที่ไม่เหมาะสม ของพ่อแม่ผู้ปกครอง อันเนื่องมาจากภารกิจใน การทำงานประจำ ทำให้ผู้ปกครองไม่สามารถ เข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนได้

4. ปัญหาทัศนคติ ความคิดที่แตกต่างกัน ระหว่างครูกับพ่อแม่ผู้ปกครองเพราะทั้ง 2 ฝ่าย อาจจะมีจุดยืนและทัศนคติหรือวิธีการในการปกป้อง เด็กในมุมมองที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้เกิดความ ขัดแย้งทางความคิด การไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน

ปัญหาด้านนักเรียน

ในปัจจุบันผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้นยังไม่ถึงระดับที่น่าพอใจ เห็นได้จากคะแนนทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้น ม.6 ในปี 2548-2551 ซึ่งทุกวิชาต่ำกว่าร้อยละ 50 ยกเว้นวิชาภาษาไทย และจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และทักษะการอ่าน โดยองค์กรความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) พบว่า ประเทศไทยจัดอยู่ในลำดับที่ 46, 45 และ 41 ตามลำดับ จากทั้งหมด 58 ประเทศ นอกจากนี้ IMD World Competitiveness Report ยังได้รายงานสถิติผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยเมื่อปี 2551 ว่าอยู่ในอันดับที่ 37 จาก 56 ประเทศ โดยไทยมีอันดับต่ำกว่าแทบทุกประเทศในภูมิภาค (มิตินออนไลน์: 2553) ส่วนด้านคุณธรรม จริยธรรม แม้จะมีโครงการเร่งส่งเสริม ทั้งด้านนโยบายและความหลากหลายด้านการปฏิบัติ แต่ปรากฏว่านักเรียนยังมีปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หลากหลายวิธียิ่งขึ้นตามๆ กัน และจากวัฒนธรรมที่หลังไหลจากต่างประเทศ ทำให้เยาวชนของไทยหลงลืมวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของเรา หันไปเลียนแบบวัฒนธรรมต่างประเทศอย่างมากมาย เป็นการแสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวของการศึกษาไทย ที่ไม่สามารถทำให้เยาวชนของเรามีความคิด วิเคราะห์ และเลือกสิ่งที่ถูกต้องได้

จากปัญหาต่างๆ ที่กล่าวข้างต้น ทำให้นักวิชาการและผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาของไทยพยายามที่จะแก้ปัญหา จึงได้เกิดแนวคิดของการปฏิรูปการศึกษาขึ้น เพื่อให้ก้าวไปสู่จุดหมายปลายทางเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณภาพของเยาวชนไทยให้สูงขึ้น แต่ "การปฏิรูปการศึกษา" จะทำได้สำเร็จต้องตอบคำถามให้ได้ว่าจะปฏิรูปอะไร ปฏิรูปอย่างไร และปฏิรูปเพื่อใคร

"ปฏิรูปอะไร"

ต้องปฏิรูปการเรียนรู้แบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนฉลาดรอบด้านเพิ่มขึ้น เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาประเทศ ทั้งทางเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมได้มากขึ้น ไม่ใช่เป็นการปรับแต่งรูปโฉมภายนอกของการบริหารจัดการให้ดูทันสมัย หรือดูล้ำสมัยกับของต่างประเทศเท่านั้น หรือมุ่งเพียงแคพัฒนาคนไปรับใช้ระบบเศรษฐกิจ รับใช้ภาคธุรกิจแต่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงด้านเนื้อหาสาระและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

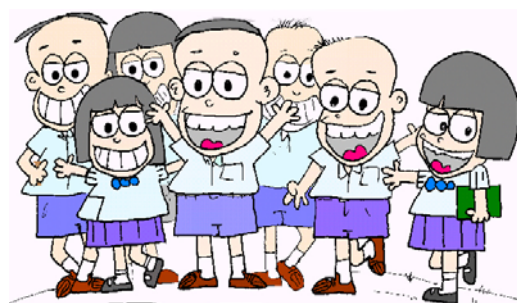
"ปฏิรูปอย่างไร"

ต้องปฏิรูปครูอาจารย์ให้เปลี่ยนกรอบแนวคิด ทศนคติ พฤติกรรมใหม่ สามารถที่จะจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุข รักการอ่าน รู้วิธีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เป็นและมั่นใจในตัวเอง ฉลาดทั้งด้านปัญญา อารมณ์ และจิตสำนึก

"ปฏิรูปเพื่อใคร"

ต้องปฏิรูปเพื่อผู้เรียนและประชาชน ทั้งประเทศมากกว่าเพื่อประโยชน์ระยะสั้นของนักการเมือง ผู้บริหาร และครูอาจารย์

ถึงเวลาที่เรารู้อยู่แล้วว่าทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย จะช่วยกันตอบคำถามเหล่านี้และลงมือปฏิบัติร่วมกัน

เอกสารอ้างอิง

- บุญจันทร์ สีสันต์.(2550). ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. (Online). images.ku005.multiply.multiplycontent.com/. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2552.
- มติชนรายวัน. (2552). กรุงเทพมหานคร. 20 มีนาคม 2552 หน้า 22.
- มติชนออนไลน์. (2553). (Online). <http://www.matichon.co.th/>. สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2553.
- วิรัตน์ รัตนมณี.(2550). การศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- ศูนย์สำรวจและวิจัยทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). ครุมีภาระงาน
มากจริงหรือไม่. (Online) <http://www.onec.go.th>. สืบค้นเมื่อ 22 เมษายน 2549.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. (2539). การวิจัยประสิทธิภาพการใช้ครู: การวิเคราะห์เชิงปริมาณ
ระดับมหภาค. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- เสรี พงศ์พิศ. (2552). ปัญหาหนี้สินครู ปัญหากระบวนการศึกษา. (Online).
<http://www.phongphit.com/index>. สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2552.
- อมรวิรัช นาคทรพร.(2539). ประสิทธิภาพการใช้ครู:บทเรียนและข้อคิดจากพหุกรณีศึกษา.
วารสารการศึกษาแห่งชาติ : กุมภาพันธ์-มีนาคม: 61-69.
- อัศศิริ ธรรมโชติ และวรภัทร ชัยเลิศ. (2539). ยุทธศาสตร์การพัฒนาครูเพื่ออนาคตของประเทศไทย.
สยามรัฐ.